

KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZI KÖZLÖNY.

Kolozsvártt, febr. 23. 1860.

NAPILAP.

84-ik szám.

Előfizetési ár:
(Február 16-tól, a szinidény végéig.)
Helyben házhoz hordva 1 frt. 30 kr.
Vidékre postán küldve 1 „ 50 „ osztr. ért.

Mindennemű hirdetések elfogadtatnak: kétszer
hasábozott sorért 3 ujkr., ismétlésekénél 3
ujkr.
Kincstári díj minden hirdetéstől 30 ujkr.

A lapunkrai előfizetési öszleteket e folyó hó 25-ig annyival is inkább kérjük Stein János urhoz beküldeni, mert fölösleges példányokat a határ időn túl a tetemes bélyegköltségek miatt nem nyomathatunk.

Egy uttal felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek lapunk új folyamából valamelyik szám hiányzik, sziveskedjenek most rögtön reklamálni, a míg rendelkezhetünk még néhány példánnyal, mert később a legjobb akaratunk mellett sem pótolhatjuk ki.

Erdélyben. *)

Barangol és zúg, zúg az őszi szél.
Csörögnek a fák száraz lombjai,
Mint rab kezén a megrázott bilincs.
Hallgass zúgó szél, hadd beszéljek én!
Ha el nem hallgatsz, túlkiáltalak,
Mint nősírást az égiháború.
Egy nemzet és két ország hallja meg,
Mi bennem eddig titkon forra csak,
S a mit keblemből mostan kiröpittek,
Mint a volkán az égő köveket.
Az forra bennem, az fájt én nekem,
Hogy egy nemzetnek két országa van, hogy
E két országos nemzet a magyar!
Ez tette lelkem pusztává, a bánat
Pusztájáva, hol egy tigris lakik:

*) Petőfőtől 1846.

A vérszemű, a lángszemű harag.
Oh e vadállat hányszor verte el
Magányos éjim osendét, a midőn
Beszivöltötte pusztá lelkemet! —
Mely ördög súgta, hogy kettészakadjunk,
Hogy szétrepeszszük a szent levelet,
Mit diadalmas őseink irának,
Szívök vérebe mártván kardjokat?
Kettészakadtunk, és a szép levélből
Rongyok levének, miket elsodort
És sárba dobott a századok viharja.
Lábbal tiportak bennünket. Könyűket
És jajkiáltást küldöttünk az égbe,
De panaszunkat az be nem fogadta,
A rabszolgákat nem hallgatja az meg,
Mert a ki jármot hágy nyakába tenni,
Méltó reá, hogy azt hurczolja is,
Mig össze nem dől a korbács alatt.
Tartottunk volna össze: a világ most
Tudná hirtünket, nem volnánk kizárva
A templomból, hol a nagy nemzeteknek
A tisztelet tömjénét égetik,
Tartottunk volna össze, nem törölnénk
Szemünkéből annyi fájdalmas könyűt,
Midőn forgatjuk reszkető kezünkkel
Történetünknek sötét lapjait.
A porszemet, mely csak magában áll,
Eltája egy kis szellő, egy kis lehellet;
De hogyha összeolvad, összenő, ha
A porszemékből szikla alakul:
A fergeg sem ingathatja meg!

3
12
57
40
11
38
80
4

Fontolhatjuk ezt meg, elvált magyarok,
 A mit mondtam, nem új, de szent igaz.
 Az események romboló szele
 Nem fű jelenleg, és a porszemek
 Nyugton hevernek biztos helyökön;
 De ha föltámad a szél, mielőtt
 Egygyé olvadnánk: el-szétszór örökre
 A nagy világnak minden részibe,
 És soha többé meg nem leljük egymást.
 Iparkodjunk. A század viselő,
 Születni fognak nagyszerű napok,
 Élet-halálnak vészes napjai.
 Fogjunk kezét, hogy rettegnünk ne kelljen
 Az eljövendő óriásokat.
 Tartsuk meg a szent szép kézfogást,
 Tartsuk meg azt, oh édes nemzetem!
 Ki legelőször nyújtja ki kezét,
 Azé legyen a hála s a dicsőség;
 S ki elfogadni azt vonakodik?
 Annak porára szálljon minden átok,
 Melyet sirunkra majd virág helyett
 Ültetni fognak maradékaink,
 Kiket örökre megnyomorítánk!

Száz kancsuka egy csókért.

Történeti beszély Papp Miklóstól.

(Vége.)

És azután végrehajtotta az utalványozott száz kancsukát.

Gyengéden százszor egymásután ereszté vállára a büntető eszközt, azután átadta egy tisztnek e szavakkal:

„A kegyenczet csak szinből lehet megbüntetni, mert csak álmában vétkezett!”

S Villebois meg volt mentve a gyalázzattól, mert a czárné saját kezeivel fogta a kancsukát.

A többi jó orosz urak e büntetést inkább megtiszteltetésnek nézték.

Sokan szerettek volna Villebois helyébe lenni! — Kit ez uttal csupán egy ügyesen kigondolt álom mentett meg a legbecstelenitőbb büntetéstől t. i., hogy azt a száz kancsukát valamelyik mudzsik verje el rajta!

Mekkora különbség van még a kancsukázás és a kancsukázás között is!

Hanem térjünk vissza történetünk folyamára, lássuk mi történt azután.

Villebois visszanyerte mind a czár mind pedig a czárnó kegyét, hanem szive czárnójét elvesztette.

Nem akarta ismerni többé Feodora. . . .

Oh ez még keményebb csapás volt!

Azt gondolá a szép kis udvarhölgy, hogy Armin kapitány szerelmes a czárnóbe!

Oh a szerelmes nő annyi gyöttrő gondolatot tud kitalálni en szive kinzására!

Hány szerető párral lenne több, ha ezt a szót „féltés“ nem ismernék!

Ez a parányi kicsi szó a szerelmesek „Isten ostora.“

Jaj annak, a kit megver vele az Isten!

Három hosszú napig nem szóllottak egymáshoz, a negyedik nap aztán a véletlen olyan helyre hozta őket, a hol nem kerülhették ki egymást.

Feodora hallgatott, csak egyszer-egyszer vetett egy észrevehetlen oldalpillantást Armin kapitányra, kinek arcán látszék, mennyire szenved, mennyire fáj lelkének, hogy nem beszélhet vele.

A kegyetlen Feodora most is távozni akart, a nélkül, hogy Arminhoz szólana.

„Hogyan Feodora, ön távozik, a nélkül, hogy egy szót szólana, nincs semmi, éppen semmi mondani valója többé hozzám?”

„Nincs uram több semmi . . . semmi . . .”
 — s erre a szóra egy pár könnyecsepp gördült végig arcán.

Oh mennyi minden van elmondva egy ilyen könnyecseppel . . . . mennyi keserű szemre hányás, mennyi édes vigasz. Ki érti? ki tud helőlek olvasni?

„Nekem még van Feodora“ felelt Villebois „meg kell köszönnem önnek, hogy érettem a czárnó lábaihoz borult . . . ha láthatta volna e perczben szívemet.“

„Mely a legégőbb szerelemmel van eltelve a czárnó iránt nemde?“ szölt könnyeit törölve le Feodora.

„S ön tud kétkedni szerelmemben?“

„A látottaknál kell-e több bizonyság, előttem megcsókolni. . . .“

„Öntudatlanul, mámoros állapotban tevém, esküszöm!”

Miért fűzzem e jelenetet tovább? Az olvasó úgy is tudhatja, hogy a véga kibékülés volt. Ah egy ilyen szép kibékülés mennyi boldogságot tud adni a szívnek, hogy kibékíti a legkétségbesettebbet is az egész világgal!

Néhány hó múlva — így szól a könyv, honnan ez adatot vettem — a czár összeházasítá Villeboist Feodorával.

Nem igen szerette volna, ha Villeboisnak történetesen még egy olyan álma lesz, mint a minő ez volt. . . .

A boldog Villebois rabolhatott Feodorától aztán büntetlenül annyi csókot, a mennyi csak tetszett! Ezt már a czárnó is megengedte.

T Á R C Z A

HIRHARANG.

□ A magyar honi lapok egymásra közlik azon derék városok neveit, melyekben egy utcát elneveznek „Kazinczy-utcának,” közelebről Kunhegyesen is elneveztek egyet. Hát Kolozsvárt mikor lesz már Kazinczy-utca? A monostor-utcából a muzeum kerthöz felnyúló utca ha megnagyobbítják s kitisztítják egészen, nem nyerhetne ennél szebb nevet.

□ Igéretünk szerint beszéljünk kevéssé a szombaton megtartott „Fi-egyleti“ bálról. — A lépcsőzet egész a terem ajtajáig fenyűgakkal volt kirakva, a bémene-teknel pedig mindenütt örökzölddel volt körülveve a párkányzat. A táncsterem elrendezése a lehető legcsináltabb volt. A jobb oldali falon ott függött a Kazinczy Ferencz életnagysága arcképe, melyet derék festésztünk Vastag ur készített. A képet hazánk legjelesebb s legnagyobb irónak arcképei vevék körül, u. m. a Jokai, Kölcsei, Arany, Petőfi s a Vörösmarty Mihályé, legalól függött a gróf Mikó ő excellentiája arcképe Veress által élet nagyságban photographirozva, mindeniknek kereteje örökzölddel körülveve. Ez arcképesoportozat oly szépen vevő ki magát, hogy a terembe lépőnek egész figyelmét legelőször is oda vonta. E képekkel átellenben függött egy nagy olajba festett tánczrend, melyet tehetséges és szorgalmas fiatal festőnk Kővári Endre készített. A terem virágokkal volt földiszítve, a nagy csillárokon háromszínű lobogók függtek, s mindenik örökzöld koszorúkkal volt egymáshoz csatolva, 11 árákor teljesen egybegyültek a meghívottak, öröm volt végig nézni rajtuk, a nők és férfiak egyaránt ma-tyarba öltözve s csupán csak két szál frankkat fedeztünk fel. A ki még nem látta városunk szép hölgyeit egy koszoruba, ez östve megláthatta, beillett majdnem mindenik egy-egy bálkirálynénak. Daczára annak, hogy a tánczosok nagy száma miatt egy elején nehezen lehetett tánczolni, folytonosan a legderültebb hangulattal mulattunk, s nem kevesebb mint 41 — olvasd negyvenegy csárdást lejtettek el, ezen feljül még egy csomó magyar társas tánczot, négy francia négyest és két polkát. E két utolsó talán el is maradhatott volna. Tizenegy óra táj a kormányzó herczeg ő magassága is megtisztelte megjelenésével a bált.

Tánczvégével fiatalságunk az étterembe gyűlt, s kivilágos kiviradtig folytatta a mulatságot, melyet, hogy ez est emlékéhez méltólag fejezzen be, ehatározta Kazinczy arcképét lefestetni Muzeumunk részére, azon esetben, ha már megtenne, vagy valaki ígért volna egyet, Vörösmarty olajba festett életnagyságu képét szerzi meg. Nehány lelkes fiatal sietett a tervnek életet adni, s ott helyt e lapok szerkesztőjét bízta meg egy aláírási ívvel, melyre rögtön a következők irtak alá: Kanász Gy. 2ft. Somlai M. 1 ft. Dallosi Alajos 2 ft. Haragosi J. 2 ft. Csiki J. 1 ft. Szakács K. 1 ft. Jenei L. 1 ft. Jesenczki J. 1 ft. Münster E. 1 ft. Bartalics M. 50 xr. Popini F. 5 ft. e lapok szerkesztője 5 ftot. Összesen 22 ft és 50 krt. Ez öszveg bizonyára rövid idő alatt ki fogja magát oda is nőni, hogy meg lehet bizni valakit az arckép elkészítésével. A többi adakozók neveit is közölni fogjuk.

Ez élvezetes estvéért legtöbb köszönettel tartozunk Popini F. urnak, mind e vigalom indítványozó s rendezőjének. A tiszta jövedelem a Kazinczy-alapítványra

van szárvá, felettébb sajnáljuk, hogy ezt csak utolagosan említhetjük meg. A költségeket levonva 440 forintat meghaladja a jövedelem!

Bel és külföldi vegyes hírek.

□ Egy orosz költő neje, ki születésére nézve magyar, Kisfaludi Sándornak „Hunyadi János“ czimű drámáját orosz nyelvre fordítá. E derék hazánk leánya, ki a távolban nem csak gondolat, hanem tetteleg is megemlékezik anyanyelvéről, s ismertetni akarja azt egy olyan néppel, mely egy évtized előtt még mint ellenség járta be hazája földét — több jeles írónk munkáiból akar fordítani még orosz nyelvre.

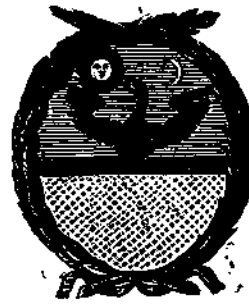
□ A Sz. H. írja, hogy egy álelmes iparlovag fordult meg ott a mult napokban. Utón, útfélen azt mesélte, hogy a Pesthez közel eső sz. lőrinczi pusztán néhány főur vadászat után pihenven, fegyveres betyárok által megrohantattak, hogy hazánk egyik legjelesebb fia s még egy derék hazafi agyon lövettek, ő pedig (a mesélő) több mással kegyetlenül megveretvén, kirabolattak. Sok jó ember hitt szavának, különösen egy szegedi polgár, kit nagy mennyiségű olcsó fával kínált meg, s alkuba ereszkedett vele. Az iparlovag a vevőtől előlegezés, vagy kölcsön fejében pénzüsszeget kért kölcsön, s miután azt mepkapta, szépen odább ált vele. A fegyveres rablók általi megtámadás persze mese volt.

Színházi krónika.

Vasárnap február 19. 1860. „Ludas Matyi.“ Tüneményes énekes vigjáték 3 felv. Irta Balog István, zenéjét Szerdahelyi József. A czimszerepben Komáromit nem csak sikerült jó játékaért, de szép népdalaiért is meg kell dicsérnünk, melyeket ma úgy látszott, a szokottnál jobb kedvvel énekelt el. Játéka mind végig élénk eleven volt, s a közönség tapsait minden tekintetben kiérdemlé. Gyulai mint Döbrögi eredeti alak volt. Közönségünk szeretné már jobb s nagyobb szerepeiben is látni, mely ohajtás azt hiszem azonnal teljesülni fog, mielőtt egészsége egészen helyre álland. Kobakot Albisi játszá, még pedig mind végig a legjobb humorral. Havi ur társulatának Albisi minden kétségen kivülegyik a leghasználhatóbb tagja. Szerepeit rendesen jó felfogással adja, s nem tuloz bennök. Sch. Minka, mint Ilus olyan takaros leány volt, a mint csak kellett. A kökönség meglehetősen számmal.

Felelős a szerkesztésért és kiadó HAVI MIHÁLY.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Felsőbb

engedélylyel.

Kolozsvártt, ma, csötörtök, februar 23-kán, 1860.

A fennálló országos szini választmány pártfogása és HAVI MIHÁLY igazgatása alatti
dalszintársaság által adatik harmadszor:

ÉJSZAK CSILLAGA.

Nagy opera 3 felvonásban, Irta Scribe, fordította Havi Mihály, zenéjét írta Meyerbeer. — Az új jelmezek, a párisi színházi mintaképek után készültek. A tábori gyakorlat Campilli, a pesti nemzeti színház balletmestere fogalmazása szerént adatik elő.

A három új függönyt ez alkalomra készíték a színház festői.

Személyzet:

Michaeloff Péter, ácslegény	Bodorfi.	Theremeteff.	} tábornokok	Simonyi.
Szkavronszki György, asztalos és zenész	Pauli.	Kermeloff,		. . . . .
Katalin, testvérhuga	Fridrikné.	Ismailoff, kozák	. . . . .	Alajos.
Prascovia, György mátkája	Szerdahelyi N.	Therskein	} ezredesek	Tótfalusi.
Danilovitz, lepénystűtő	Follinus.	Csernikof		. . . . .
Griczenko, kalmuk altiszt.	Bokor	Ór	. . . . .	Beczka.
Reynold mester, kocsmáros	Gerecs.	Natalia,	} markatányosnék	Schinek J.
		Ekimóna,		. . . . .
		Egy kézműves	. . . . .	Palatkai.

Ácslegények, kézművesek, kozákok, granátosok, markatányosnók.

A fenirt, tömérdek költségbe került nagyszerű operát (mely a pesti nemzeti szinpadon egy álló évig fölemelt árakkal adatott) a fársáangi hosszas jövedelmetlenség miatt ma újra bérletszünetezni kénytetvén, a t. cz. közönségtől ezért bocsánatot kér, s annak pártfogásába ajánlja magát

A szinigazgatóság.

Helyek ára: Felső páholy **2 ft. 10 kr.** Közép páholy **3 ft. 15 kr.** Alsó páholy **2 ft. 63 kr.** Zártszék **70 kr.** Földszint **42 kr.** Altisztijegy **21 kr.**

Karzat **18 kr.** osztr. ért.

Kezdeté 7 órakor, vége 9 után.